

Prof. Dr. Mahmut ÇELİK – Yrd. Doç. Dr. Zeki GÜREL

ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI

ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI

Prof. Dr. Mahmut ÇELİK
Yrd. Doç. Dr. Zeki GÜREL

Uğur Polat

İştip
2016

İştip – 2016

ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI

Prof. Dr. Mahmut ÇELİK – Yrd. Doç. Dr. Zeki GÜREL

İştip – 2016

Makedonya İřtip Gotse Delçev Üniversitesi
Makedonya İřtip Gotse Delçev Üniversitesi Filoloji Fakóltesi

Kitabın Adı:

Makedonya'daki Üniversiteler İçin Çağdař Türk Edebiyatı

Yazarlar:

Prof. Dr. Mahmut ÇELİK – Yrd. Doç. Dr. Zeki GÜREL

Değerlendirenler:

Prof. Dr. Fadil Hoca
Yrd. Doç. Dr. Nazlı Rânâ Gürel

Lektör: Yrd. Doç. Dr. Selçuk Kürşad Koca

Tasarım:

Elyesa Ali

Baskı: İřtip 2016

ISBN 978-608-244-355-3

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar	5
Sözbaşı	10

ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATI GİRİŞ

Edebiyatın Varlığı ve Amacı	14
Edebiyatın Gayesi	15

TANZİMAT EDEBİYATI

Tanzimat Edebiyatı Üzerine Genel Bilgiler

Batı Tesirinde Gelişen Türk Edebiyatı ve Edebî Akımlar	34
İlk Çeviriler	36
Tanzimat Şair ve Yazarlarının Vasıfları	43
Tanzimat Edebiyatının Özellikleri	44
İbrahim Şinasi-Namık Kemal-Ziya Paşa –Ahmed Mithat Mektebi	
İbrahim Şinasi	48
Ziya Paşa	50
Namık Kemal	54
Ahmed Mithat	60

Recai Zâde Mahmut Ekrem-Abdülhak Hamit Tarhan- Sami Paşazade Sezai Mektebi

Recai Zâde Mahmut Ekrem	64
Abdülhak Hamit Tarhan	69
Sami Paşazade Sezai	73

Tanzimat Döneminde Tarih ve Dil Çalışmaları

Ahmet Vefik Paşa	75
Süleyman Paşa	77
Şemseddin Sami	78

SERVET-İ FÜNUN EDEBİYATI

Servet-i Fünun Edebiyatı Üzerine Genel Bilgiler	80
Cenab Şahabettin	85
Tevfik Fikret	90
Halit Ziya Uşaklıgil	94
Mehmet Rauf	99

FECR-İ ATİ EDEBİYATI

Ahmed Haşim	105
Safveti Ziya	109

MİLLÎ EDEBİYAT

Ömer Seyfeddin	137
Ziya Gökalp	141
Mehmed Emin Yurdakul	147
Fuad Köprülü	149
Refik Halit Karay	152

MİLLÎ MÜCADELE DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI

Mehmed Âkif Ersoy	158
Yahya Kemal Beyatlı	161

CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATI

Necip Fazıl Kısakürek	170
Reşat Nuri Güntekin	173
Halide Edib Adivar	177
Yakup Kadri Karaosmanoğlu	182
Faruk Nafiz Çamlıbel	184
Peyami Safa	188
Cahit Sıtkı Tarancı	192
Nazım Hikmet Ran	196
Arif Nihat Asya	199
Sait Faik Abasıyanık	203
Sabahattin Ali	206
Orhan Veli Kanık	208
Fazıl Hüsnü Dağlarca	210
Âşık Veysel Şatıroğlu	213
Yaşar Kemal	214
Sezai Karakoç	221
Orhan Pamuk	223

KANAKÇA	224
----------------------	------------

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.y.	Adı geçen yazar
a.y.	Aynı yer
adp.	Adapte, adapte eden
akt.	Aktaran
Ank.	Ankara
b.d.t.	Basılmamış doktora tezi
b.m.t.	Basılmamış mezuniyet tezi
b.y.l.t.	Basılmamış yüksek lisans tezi
bk.	Bakın
bs.	Baskı, basım, tab
c.	Cilt
ev.	Çeviren
derl.	Derleyen
Dr.	Doktor
ed.	Editör
hızl.	Hazırlayan
h.	Hicrî
İst.	İstanbul
ktb.	Kitabevi
m.	Milâdî
MEB	Millî Eđitim Bakanlığı
M.Ö.	Milattan Önce
M.S.	Milattan sonra
Mec.	Mecmûa
mtc.	Mütercim, tercüme eden
nşr.	Neşreden, nâşir
Nu.	Numara
S.	Sayı
s.	Sayfa
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliđi
t.y.	Tarih yok
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TDK	Türk Dil Kurumu
TTK	Türk Tarih Kurumu
vb.	Ve benzeri
vdğ.	Ve diđerleri
Y.	Yıl
y.t.y.	Yayın tarihi yok
yyy.	Yayın yeri yok
yy.	Yüz yıl

КРАТОК ПРЕГЛЕД НА СОВРЕМЕНАТА ТУРСКА КНИЖЕВНОСТ

Проф. д-р. Махмут Челик од Катедрата за Турски Јазик и Книжевност при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, во соработка со Доц. д-р. Зеки Гурел преставник на Турскиот Културен Центар “Јунус Емре” изработија книга со наслов „Современа Турска Книжевност“ која детално ја анализираваме.

Книгата е внимателно изработена врз основа на потребите и наставната програма по предметот „Современа Турска Книжевност“ со цел да се користи како учебник во рамки на Катедрата за Туркологија при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Во воведот, фокусот е ставен врз поимот за книжевност и нејзината цел, преку раскажувње за епохите на Турската Книжевност, утврдено е местото кое го завзема Современата Турска Книжевност. Накратко е опишан начинот на кој Турската Книжевност развиена под западни влијанија се рефлектира врз денешната Современа Турска Книжевност.

Најпрво е даден редоследот на епохите низ кои се развивала Турската книжевност под западно влијание поделени во шест периоди и тоа „Танзиматска Литература“, „Литература на Сервети Фунун“, „Книжевност Феџри Ати (светлост на иднината)“, „Национална Книжевност“, „Национална Книжевност за време на Народноослободителната борба“ и „Литература од Републиканскиот Период“. Најпрво детално се објаснети карактеристиките на секој период одделно, како и причините кои довеле до нивно создавање, за подоцна да се стави акцент на животот, творештвото и делата на најважните поети и писатели, преставници на секој од периодите. На овој начин во книгата се издвоени и обработени биографиите и творештвото на 45 најважни преставници од сите шест периоди на Турската Книжевност развиена под западно влијание. Но ова не значи дека бројот на писатели преставници на Современата Турска Литература е ограничен, што е и посочено во самата книга, како и тоа дека избраните поети и писатели се значајни личности во литературата според нивната способност за претставување.

При пишувањето на книгата е користен Стандарден Литературен Турски Јазик и ова ја прави прва напишана и издадена книга на стандарден литературен турски јазик во сопственост на Катедрата за Турски Јазик и Книжевност. Важен момент е и фактот дека турскиот јазик кој е во употреба во Македонија е стандарден литературен турски јазик.

Во поглед на правописот важно е да се истакне дека е користено и последното издание на Прирачникот за Правопис на Турски Јазик.

Делата кои на крајот на книгата се наведени како користена литература,

освен што ја покажуваат компетентноста на изработувачите во поглед на темата на книгата, исто така преставуваат и еден вид на патоказ за понатамошно детално изучување и истражување. А стручноста на изготвувачите е поткрепена и со нивните биографии ставени на крајот од книгата.

Книгата „Современа Турска Книжевност“, која ја изработија Проф. д-р. Махмут Челик заедно со Доц. д-р. Зеки Ѓурел, за да се користи како учебник на Катедрата за Турски Јазик и Книжевност на Филолошкиот Факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“-Штип, е наменета и за употреба на останатите катедри за Туркологија во Македонија, како и за оние кои имаат интерес за изучување на Турската Литература и да послужи како патоказ во понатамошно истражување. Веруваме дека на овој начин се пополни празнината од областа на Туркологијата и турската литература која е присутна во Македонија, како и дека ќе претставува поттик за создавање на нови дела. Тоа што оваа книга се наоѓа помеѓу универзитетските изданија претставува едно богатство за самиот универзитет.

**20 Ноември 2016 Проф. д-
р. Фадил ХОЏА Доц. д-р. Назли Рана
ЃУРЕЛ**

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

821.512.161(035)

ÇELİK, Mahmut

Çağdaş türk edebiyatı [Електронски извор] / Mahmut Çelik, Zeki Gürel. -
Текст во PDF формат, содржи 233 стр.. - İştirak : Gökçe Dede Üniöersitesi,
Filoloji Faköltesi, 2016

Начин на пристап (URL): <https://e-lib.ugd.edu.mk/naslovna.php>. -

Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 24.11.2016. - Био-
библиографии за авторите: стр. 229-238

ISBN 978-608-244-355-3

1. Gürel, Zeki [автор]

а) Турска книжевност - Прирачници

COBISS.MK-ID 102058762

Kapaktaki resim:
"Yunus Emre Enstitüsü Masters of Turkish Poetry"

Drawing-Desing:
Uğur Polat

Uğur Polat'ın Yunus Emre Enstitüsü için çizip tasarladığı "Türk Şairlerinin Portreleri" isimli bu tabloda ayakta kiler soldan sağa: Cahit Zarifoğlu, Turgut Uyar, Gülden Akın, Ece Ayhan, Attila İlhan, Edip Cansever, Erdem Bayazıt, Cahit Koytak, Ülkü Tamer, Atol Behramoğlu, Haydar Ergülen, Ahmet Arif, Asaf Halet, İlhan Berk, Halide Nusret Zorlutuna, Cemal Süreyya, Arif Ay, Hilmi Yavuz, Behçet Necatigil, Lale Müldür, Metin Eloğlu, Özdemir Asaf, Can Yücel.

Oturanlar soldan sağa:
Arif Nihat Asya, Sezai Karakoç, Ahmet Muhip Dıranas, Faruk Nafiz Çamlıbel, Necip Fazıl Kısakürek, Tevfik Fikret, Cenab Şehabeddin, Cahit Sıtkı Tarancı, Mehmed âkif Ersoy, Muallim Naci, Ahmet Haşim, Yahya Kemal Beyatlı, Nazım Hikmet Ran, Orhan Veli, İsmet Özel.

